

Voldstafetten

Nyhedsbrev fra og for VESTVOLD-GILDET
61. årgang nr. 5
maj 2023

Skal traditioner vare for evigt?

Sommeren nærmer sig og en tradition forsvinder, i hvert fald den officielle del.

Se bare på Store Bededagsaften:

Hvorfor går man tur på volden Store Bededagsaften?

Det er især i København og større byer, at en spadseretur hører til traditionerne på aftenen før Store Bededag. I København promenerede man "på volden" og det var især det bedre borgerskab, som benyttede lejligheden til at se og blive set.

Skikken med at spise varme hveder Store Bededagsaften kan dokumenteres i midten af 1800-tallet, men er sandsynligvis ældre. Baggrunden er, at selve Store Bededag jo skulle være en arbejdsfri bede- og bodsdag. Derfor skulle bagerne også have fri, og kunne altså ikke bage brød mv på selve dagen. Derfor bagte de hvedetvebakker aftenen før, som folk kunne købe for at spise (og evt. varme) dagen efter.

Sandsynligvis er skikken startet i København, hvor den kan føres tilbage til midten af 1700-tallet. I hvert fald mente man i begyndelsen af 1800-årene, at der var tale om en ældre skik, som stammede fra den gang, hvor Vor Frue kirke stadig havde klokkespil. Klokkespillet blev sat i gang på Store Bededagsaften, og klangen lokkede københavnere ud at spadsere. Frue kirkes klokkespil blev sat op i 1747 men gik til grunde efter englændernes bombardement i 1807.

Efter at Københavns volde blev sløjfede, blev spadsereturene forlagt til Christianshavns vold eller Kastellet.

Mon der stadig er nogen som går tur på volden Store Bededagsaften.

Men vi kan selv bestemme om vi vil fortsætte en tradition.

God sommer med eller uden varme hveder.

Preben

Oversigt over kommende arrangementer i 2023 (se også hjemmesiden):

Distriktsgildeting	mandag den 8. maj 2023 kl. 19.00 i Taastrup Kulturcenter
Tur-I-Naturen	tirsdag 23. maj 2023 kl. 11.00 i Pederstrup (Ballerup). (se nedenfor)
Friluftsgildehal	mandag 19. juni 2023 kl. 18.00 i Hedeland (se nedenfor)
60 års Jubilæumsgildehal	lørdag 2. september 2023 på Rødovregård.

I fremtiden modtager jeg gerne alle indlæg på min mail: krogh@musling.dk

Indlæg i Word. **Standard A4/STÅENDE** og uden *specielle tekstfelter*. Tak.

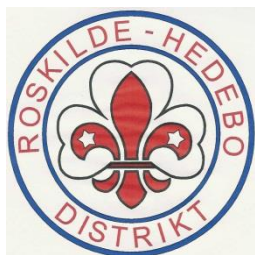
Lederen/forsiden i juni-no. skrives venligst af **gruppe 2**

Nils

**Vi siger tillykke til
Preben, som runder de 80 den 25. maj 2023**

Tillykke Tillykke Tillykke Tillykke

Roskilde Hedebo Distriktsgilde

Indkaldelse til Distriktsgildeting

Mandag den 8. maj 2023

Kl. 19:00 i Taastrup Kulturcenter.

Poppelalle 12, 2630 Taastrup

Dagsorden:

Punkt:

- 1 Valg af dirigent og protokolfører/referent.
- 2 Distriktsgildemesteren aflægger beretning.
- 3 Distriktsgildeskattmesteren aflægger revideret regnskab for det forløbne år til godkendelse.
- 4 Behandling af indkomne forslag.

Distriktsgildeledelsen foreslår at vedtægternes § 1 ændres, således at Greve-Solrød udgår.

5 Distriktsgildeskattmesteren fremlægger forslag til budget for det kommende år til godkendelse, herunder fastsættelse af kontingent.

Distriktsgildeledelsen foreslår, at kontingentet for 2023 fastsættes til kr. 80,- pr. gildemedlem.

- 6
 - A Valg af DGM
 - B Valg af DGK
 - C Valg af DGS
 - D Valg af international sekretær (DIS)
 - E Valg af uddannelsessekretær (DUS)
- 7
 - A Valg af suppleant for DGM
 - B Valg af suppleant for DGK
 - C Valg af suppleant for DGS
- 8 Valg af revisorer og suppleanter.
- 9 Valg af medlemmer til eventuelle udvalg:
 - A Valg til ridderudvalget

10 Eventuelt.

Forslag der ønskes behandlet på distriktsgildetinget skal være indsendt inden den 15. april 2022 til distriktsgildemesteren.

Distriktsgildeledelsen

TUR-I-NATUREN 2023

23. maj 2023

Turen går til Pederstrup Landsby

Vi mødes i Pederstrup, som ligger lige udenfor Ballerup kl. 11.00. I år skal vi ikke køre i bus, men skal arrangere os i private biler. Hver gruppe bedes selv arrangere kørelejlighed. Men det er måske en god idé at spørge om andre grupper har plads. Der er jo ingen grund til at køre i for mange biler. Gildeledelsen har i øvrigt besluttet, at chaufføren skal have et mindre bidrag for bensinen.

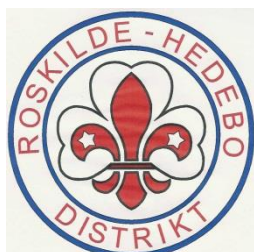
Kørevejledning: Pederstrupvej 49, 2750 Ballerup. Det er til Ryttergården. Der er muligvis ikke parkeringsplads til alle. Hvis optaget må man parkere langs med en af vejene, så godt det lader sig gøre.

Gruppe 2 sørger for kage og kaffe inkl. kopper, mens alle skal **huske deres egen madpakke/frokostkurv inkl. egne drikkevarer – helt efter eget ønske. Husk også kniv og gaffel, hvis det er nødvendigt.** I haven bag Ryttergården er en grillplads, der frit kan benyttes af alle efter først til mølle princippet. Brugere af både bålhus og grillplads bedes rydde op efter sig selv.

Gruppe 2 håber, at vi også i år kan få en dejlig dag. Vi regner med at være hjemme igen ved 14-15-tiden.
Pris 20 kr. - Tilmelding gruppevis til Else senest 15. maj

GRUPPE 2

Indbydelse til Friluftsgildehal

Så skal vi ses igen til det traditionelle samvær i Hedeland. Den kendte forlorne skildpadde med sherry, æg og flutes. Hertil øl eller vand (inkluderet)
Gildehal med flag, sange og røg fra bålet, megen fornyet snak, hyggeligt samvær og måske toner fra nattergale.
Løfter om den kommende sommer til os alle.

Mandag d. 19. juni 2023 i "Naturhytten" Herredsfogedvej 25 Roskilde (Krak side 163)
Fællesspisning kl. 18.00, Gildehal kl. 19.30.

Efter gildehallen vil Hans-Christian Eisen fortælle om Hedelands historie.

Fri sang og tale bagefter.

En aften, vi alle trænger til at genopleve

Og I får kaffe med tilbehør undervejs!

Tilmelding senest mandag d. 12. juni til

DGK Jørgen Lauterbach

Dsl402366@vip.cybercity.dk eller mob. 21604672, gerne gilde- eller gruppevis.

Mvh. Mogens, Distriktsgildeledelsen

Og prisen: kr. 75.-/pers.

REFERATER:

Sct. Georgs Gildehal var en hyggelig aften. Der var 17 gildebrødre.

Vi startede med en gildehal, og Sct. Georgs budskabet kom denne gang fra Sverige.

Efter gildehallen fik vi en lækker 3-retters menu samt drikkevarer.

Senere fik vi kaffe eller the med småkager.

Snakken gik livligt, og indimellem sang vi nogle sange.

Vi siger tak til gr. 3 for en hyggelig aften.

Lilli gr. 1

Referat fra I-dag 11.03.2023.

Vi var 32 gildebrødre, der mødtes i Gildehuset i Skt. Agnes, Roskilde for at høre foredrag af politibetjent Linda Sommer om hendes tid som politibetjent på Grønland.

Det var interessant at høre om hvor forskelligt politiarbejde er på Grønland i forhold til I Danmark.

Der er tale om små samfund, hvor alle kender hinanden, selv i Nuuk, der er en noget større by.

Politiet bor ofte i samme hus, som der er "politistation" og "arrest".

Der er meget druk og vold og ofte er lønnen brugt på druk i løbet af et par dage og så må grønlænderne leve meget spartansk resten af måneden.

Det går bl.a. ud over børnene, hvorfor Linda har været med til at starte en

børnehjem i Nuuk.

Efter 1½ times foredrag var det frokosttid, hvor vi fik det sædvanlige fra Irma, oksekød og røget skinke med flødekartofler og salat.

Vi sluttede af med kaffe og små kager.

På grund af sygdom var vi kun 3 til det praktiske, så jeg bad om hjælp til frokosten og jeg takker de 2 meget effektive damer Hanne Christensen og Karen Henriksen fra Roskilde for hjælpen med specielt frokosten.

Birthe Sander

DUS

NB.: stafetten som jeg fik udleveret til Vestvold-gildet er efter aftale med Mogens Tangå videresendt til Finn Bramsen i Nordjylland. Som det fremgår af Jørgen Lauterbachs billede af mig, er både Vestvold-gildets og Glostrup-gildets logoer kommet på.

Gruppe 1

Referat fra gruppe 1.s møde 03.04.2023.

Vi mødtes fuldtallig hos Bjarne til et veldækket bord, som Jytte havde hjulpet med, da Bjarne var lidt handicappet med højre arm.

Efter at have spist os mætte, fortalte Lilli lidt fra gilderådsmøde og tilmelding til kommende arrangementer. Bjarne havde dagens emne, der var om Jarlen af Bothwell.

James Hepburn (ca. 1536 – 14. april 1578) var en skotsk adelsmand, kendt i Danmark som Jarlen af Bothwell, der endte sit liv som statsfange i Danmark. Han formodes at være gerningsmand til det voldsomme mord på Marie Stuarts mand lord Darnley i 1567. Han blev derefter gift med hende, hvilket dog vakte så megen oprørelse, at hun måtte abdicere fra Skotlands trone. James Hepburn flygtede til Norge, hvor han blev arresteret for brud på et ægteskabsløfte til en norsk adelsdame, Anna Rustung. Fra 1567 var Hepburn statsfange i Danmark bl.a. på Malmøhus, men det meste af tiden på Dragsholm, hvor han sad fængslet fra 1573 til sin død i 1578. Han blev bisat i Fårevejle Kirke, hvor et mumificeret lig har ligget siden 1858.

I maj 2006 blev der uenighed om jarlens endelige hvilested. I Skotland ønskede en af hans efterkommere at få jarlen tilbage til hans fødeland. Der var dog ingen i Danmark, som mente at det var en god idé. Jarlen af Bothwell opfattes både som en del af egnens og af Danmarks kultur og historie. Jarlen af Bothwell siges at besøge Dragsholm slot. Han anses for værende Danmarks mest berømte spøgelse. Endnu hviler han dog i Fårevejle Kirke.

Vi sluttede af med kaffe og kage.

Tak til Bjarne og Jytte for en hyggelig og lærerig aften.

Birthe Sander

Februar er den tredje og sidste vintermåned – og ofte den koldeste med sne og frost.
Jeg fandt dette lille digt om februar.

Februar, vær nu lidt rar
dæk den sorte jord så bar
med lidt spirer, kønt og grønt
liv i jorden det er skønt.
Byd kun sne og frosten trods
kom med glade tegn til os.

Jytte W. Gr. 1

Gruppe 2

Gruppen mødtes fuldtalligt hos undertegnede. (med lidt besvær fandt alle min nye adresse). Efter en rundvisning i de nye lokaler havde jeg sørget for lidt frokost, så alle forhåbentlig blev mætte.

Derefter kunne vi gå i gang med selve mødet. Vi skulle have et par detaljer på plads ang. Tur-I-Naturen d. 23. maj. Og så skulle vi have fastlagt gruppens afslutningsmøde i maj. Det bliver en tur til Ishøj Havn – Cafe Sesa 16/5.

Vi drøftede emne til næste år. Vi havnede på: ”Kendte danskere (f.eks. videnskabsfolk).

Vi sang ’Alverden kalder det væmmeligt...’

Dagens emne *hvordan laves det* stod jeg for. Og eftersom jeg er flyttet ind et rækkehus med gule mursten – der ikke må ændres – havde jeg valgt at fortælle om fremstilling af mursten. Bladet ’BOLIUS’ havde meget belejligt tema om mursten i deres seneste nummer. I Danmark har vi anvendt mursten i ca. 900 år. Først til forsvarsværker, borge og kirker mv. F.eks. Valdemars muren ved Dannevirke fra 1100-tallet. Mursten fremstilles som bekendt på teglværker, som der engang var 975 af. I dag er der kun 12 tilbage. Teglværkerne blev oprettet alle steder hvor der var godt med ler. Rødder til røde mursten og blåler til gule sten. Før teglværkerne blev mursten fremstillet i små forme og lagt til tørre. På Femø, hvor leret ligger frit fremme ved kysten, har jeg set de forme man brugte engang. Men ellers blev leret formet og brændt i 42 timer i store ovne ved 1050 grader. Miljømæssigt giver det problemer, idet CO₂-udledningen er meget høj. Den skal nedbringes og byggematerialer står for 10-15% i Danmark. Der bliver årligt produceret 295 millioner mursten i Danmark. Nogle til eksport og resten bruges herhjemme.

Vi sluttede mødet med at synge ’Kom Maj Du Søde Milde’.

Nils

Gruppe 3

Av min arm, kommer hjem og finder at vi ikke har sunget selv om jeg har slæbt bøgerne med men glemt dem i min rygsæk. Nå vi har overlevet, og som altid en hyggelig eftermiddag denne gang **hos Lone**, men måtte undvære Birthe som skulle noget andet. Efter lækker mad forloren hare gik vi over til vores dagsorden, først kassen, så siden sidst, hvorefter vi gennemgik Sct. Georgs gildehallen plan m.m. Derefter mødeplaner for efteråret, og så vores afslutningstur til Ishøj havn i maj md.

Derefter fik Kurt ordet med dagens emne, og det var noget ad en sag for den som skriver referat. August Krogh.

Hans far, Viggo Krogh var brygger men uddannet skibsbygger, og Schack August Steenberg Krogh var født [15. november 1874](#) i Grenå som ældste i en søskendeflok på seks. Han gik i skole i Grenå, efter studentereksamen fra Aarhus Katedralskole i 1893 flyttede han til København. Han tog medicinsk forberedelseseksamen, fortsatte med magisterkonferensstudiet i naturhistorie med zoologi som hovedfag med afslutning om bygning og funktion af fuglenes lunger og luftveje, han blev dr.phil. i [1903 i dyrefysiologi ved Københavns Universitet 1916](#). Kroghs følgende arbejde beskæftigede sig ikke alene med åndedræt men kom ind på mange andre områder af fysiologien. Fik Nobelprisen i medicin i 1920 for sin forskning, der forklarer tilførelsen af ilt til vævet under såvel hvile so arbejde. Ved Kroghs undersøgelser er ydermere en regulator for blodstrømmen blevet påvist. Disse to er både anatomisk og fysiologiske adskilte. Han blev gift [24 marts 1905 med Birte Marie, født Jørgensen](#), som var en dansk fysiolog og læge. Holder en masse foredrag i USA efter Nobelprisen, men forsinkes idet hans kone får diabetes, som på daværende tidspunkt nærmest var en dødsdom, men i 1922 var hun dog så frisk nok til rejsen. Og ved en middag i Boston fortæller diabeteslægen Eliot P. Joslin Marie, at canadiske forsker havde isoleret insulin fra hundes bugspytkirtler, så man nu kunne behandle diabetespatienter med stoffet. Og hermed står de med en historisk mulighed og et historisk ansvar for at ændre livet for tusinde af uheldbredelige syge diabetikere i Danmark og resten af Norden. De kommer i kontakt med en læge på Kommunehospitalet ved navn Hagedorn. De tre lægger nu sammen grunden til Danmarks første insulinvirksomhed, Nordisk Insulinlaboratorium. Og i 1924 allerede året efter starten mister Nordisk Insulinlaboratorium to nøglemedarbejdere, Hagedorn rager uklar med sin driftsleder Thorvald Pedersen. Thorvald bliver fyret og hans bror Harald, der er August Kroghs maskinkonstruktør siger op i protest. Sammen grundlægger Thorvald og Harald Novo Terapeutisk Laboratorium. Det bliver starten til Danmarkshistoriens længste rivalisering mellem de to virksomheder, Novo Nordisk, og den forsætter til de fusionerer igen 65 år efter i 1989 under navnet Novo Nordisk.

Jørgen

NY ADRESSE IGEN:

Sisseli og jeg har fået ny adresse efter ca. 51 år på samme sted.

Sylvestervej 15C

2610 Rødovre.

Nils

~~~~~
Dette er så afslutningen på Nyhedsbrevet Voldstafettens maj-nummer

Det planlægges, at næste nr. vil udkomme ca. 1. juni 2023

I øvrigt henviser vi til VESTVOLD-Gildets hjemmeside: www.vestvold.dk

På hjemmesiden kan man altid finde sidste udgave af Nyhedsbrevet Voldstafetten.

Gildemester: Bjarne Wichmann, Mørkhøjvej 132 st. C, 2860 Søborg Tlf.: 2942 5850

Gildekansler: Kurt Lundsteen, Knudslundvej 46, 2605 Brøndby. Tlf.:2762 0524

G. skatmester: Lilli Guldmann, Lindestien 28, 2605 Brøndby. Tlf.: 2863 1802

Redaktør: Nils Krogh, Sylvestervej 15C, 2610 Rødovre. Tlf.: 2275 1435/ krogh@musling.dk